

MINNESFORMULÄR TILL NÄRSTÄENDE

En noggrann intervju med närstående till person med minnesproblem är en viktig del av utredningen. Att kartlägga hur minnet och problemhanteringsförmågan har försämrats, är en betydelsefull första information vid utredningen av minnesproblemets uppkomst. Denna förfrågan tillsammans med klientintervjun och annan fakta beskriver typen av minnesstörning.

Förfrågan är avsedd att ifyllas av en närstående, antingen före eller i samband med första mottagningsbesöket. Avsikten med förfrågan är att underlätta en mer exakt intervju samt hjälpa den närstående att definiera och beskriva sina iakttagelser.

En likadan förfrågan, som ifylls av personen själv, ger möjlighet att beskriva upplevda subjektiva svårigheter med minnet och med problemhanteringen. Om klientens och den närståendes uppfattningar klart avviker från varandra, tyder det på att klienten har en bristande sjukdomsinsikt.

Upphovsmän:

Pekka Kuikka
Veijo Pulliainen
Juhani Salo
Timo Erkinjuntti

Källor:

Pulliainen V, Kuikka P, Salo J, Viramo P, Erkinjuntti T. Omaisen haastattelu tärkeä muistihäiriöpotilaan tutkimuksessa. Suomen Lääkärilehti 2001;56:527–35.
Pulliainen V, Hänninen T, Kuikka P, Erkinjuntti T. Ikääntyvien aivojen terveys ja sairaus tietoyhteiskunnassa. Suomen Lääkärilehti 2006;61:2961–66.
Kuikka P, Pulliainen V, Salo J, Erkinjuntti T. Muistihäiriösairauksien alkuvaiheessa tarvitaan toiminnanohjauksen osa-alueiden tuntemusta. Suomen Lääkärilehti 2007;44:4097–102.

MINNESFORMULÄR TILL NÄRSTÅENDE

DATUM: _____

PATIENT: _____ FÖDELSEDATUM: _____

RESPONDENT: _____ MAKA / MAKE / BARN / ANNAN

LÄS frågan och alla svarsalternativ. Välj alternativet som bäst beskriver det aktuella läget och **RINGA IN** siffran framför den. **SKRIV** gärna tilläggsuppgifter vid behov.

I FÖRÄNDRINGAR I MINNET

1. Att komma ihåg överenskommelser

1. Kommer ihåg överenskommelser som förut
2. Kommer inte ihåg överenskommelser lika bra som förut
3. Glömmer nästan alltid överenskommelser

2. Att komma ihåg vad man talade om nyligen

1. Minns som förut vad man talade om nyligen
2. Minns något sämre vad man talade om nyligen
3. Glömmer nästan alltid vad man talade om nyligen

3. Frågar eller pratar om samma saker om och om igen

1. Upprepar sig inte och frågar inte samma saker mer än tidigare
2. Frågar samma saker och upprepar sig något oftare än förut
3. Frågar samma saker och upprepar sig mycket mer än förut

4. Att komma ihåg sina närståendes namn

1. Kommer ihåg sina närståendes namn som förut
2. Har något svårare att komma ihåg sina närståendes namn än förut
3. Har klara svårigheter att minnas namnen på sina anhöriga

5. Att lära sig nya handlingssätt, t.ex. att använda nya apparater

1. Lär sig nya handlingssätt som förut
2. Lär sig nya handlingssätt sämre än förut
3. Kan nästan inte alls lära sig nya handlingssätt

6. Att klara praktiska handlingar (hushållsmaskiner, handarbete, matlagning, små reparationer osv.)

1. Praktiska färdigheter har inte förändrats
2. Praktiska färdigheter har försämrats något
3. Praktiska färdigheter är mycket sämre än förut

7. Inställning till minnesproblemen

1. Är bekymrad över sina minnesproblem
2. Är inte bekymrad över sina minnesproblem
3. Vill ignorera sina minnesproblem

II FÖRÄNDRINGAR I TAL OCH IAKTTAGELSEFÖRMÅGA

8. Förståelse av talat språk

1. Förstår lika bra som förut
2. Har ibland svårt att förstå; saker måste upprepas
3. Förstår mycket sämre än tidigare

9. Att hitta ord

1. Hittar ord som förut
2. Måste ibland söka efter rätt ord
3. Söker ord nästan hela tiden

10. Talets flyt

1. Talet är lika flytande som förut
2. Talet är långsammare och omständligare än förut
3. Talet är mycket långsamt och fastnar ibland

11. Orienteringsförmåga

1. Hittar vägen till olika platser som förut
2. Har en del svårigheter med att hitta vägen till olika platser
3. Går ofta vilse

III FÖRÄNDRINGAR I PATIENTENS KARAKTÄR OCH HANDLINGSSÄTT

12. Ändringar i intressen och fritidsaktiviteter

1. Intressen och fritidsaktiviteterna är samma som förut
2. Intressen och fritidsaktiviteterna har minskat något
3. Intressen och fritidsaktiviteterna har minskat betydligt

13. Långsamhet i dagliga sysslor

1. Har samma tempo i dagliga sysslor som tidigare
2. Är något långsammare än förut
3. Är mycket långsammare än förut.

14. Initiativförmåga

1. Har lika god initiativförmåga som tidigare
2. Initiativförmågan är något försämrad
3. Initiativförmågan är klart nedsatt och han/hon är ofta initiativlös

15. Konsekvent tänkande

- 1. Kan hålla sig i saken och är lika konsekvent som tidigare
- 2. Tänkandet kan spåra ur till ovidkommande ämnen ibland
- 3. Tänkandet är inkonsekvent och spårar ofta ur till ovidkommande ämnen

16. Omdöme i ekonomiska frågor och i problem-situationer

- 1. Omdömet är som förut
- 2. Omdömet är inte lika bra som tidigare
- 3. Omdömet är klart försämrade och hon/han gör saker utan att tänka på konsekvenserna

17. Ohämmad beteende dvs. pratar eller betar sig på ett sätt som hon/han inte tidigare skulle ha gjort offentligt

- 1. Har inte blivit mer ohämmad än förut.
- 2. Har blivit något mer ohämmad.
- 3. Är klart mer ohämmad, pratar och betar sig ofta på ett opassande sätt

18. Att ta hand om sig själv och andra

- 1. Tar hand om sig själv och andra på samma sätt som förut
- 2. Är mer ansvarslös och likgiltig än förut
- 3. Är klart ansvarslös och likgiltig inför sig själv och andra

19. Synvillor under dagtid dvs. ser sådant som inte finns

- 1. Har inte haft synvillor
- 2. Har ibland synvillor
- 3. Har ofta synvillor

20. Nyttillkommen depression

- 1. Verkar inte vara deprimerad
- 2. Har blivit något nedstämd och deprimerad
- 3. Är numera klart deprimerad

IV BÖRJAN OCH UTVECKLING AV FÖRÄNDRINGARNA I MINNET OCH ANDRA INTELLEKTUELLA FUNKTIONER

21. Hur började problemen med minnet och tankeförmågan?

- 1. Långsamt under loppet av flera år
- 2. Relativt snabbt under några månader

22. Vilka var de första problemen?

När uppmärksammades de?

23. Föregicks problemen av någon särskilt händelse?

- 1. Vet inte
- 2. Sjukdom eller sjukdomsattack
- 3. Olycksfall
- 4. Betydande förändring i livet

V HJÄLPBEHOV

24. Behov av tillsyn

- 1. Klarar sig själv, behöver ingen tillsyn
- 2. Behöver alltid viss tillsyn eller endast periodvis
- 3. Behöver tillsyn hela tiden

25. Hur självständigt klarar patienten av att sköta ärenden utanför hemmet (ekonomin, betalning av räkningar, inköp, resor osv.)?

- 1. Sköter ärenden utanför hemmet på samma sätt som förut
- 2. Behöver ibland stöd och hjälp för att sköta sina ärenden
- 3. Behöver oftast stöd och hjälp för att sköta sina ärenden

26. Hur klarar patienten av sin personliga vård (att klä på sig, sköta hygien, äta, toalettbesök)?

- 1. Klarar sig själv utan hjälp
- 2. Behöver hjälp ibland
- 3. Behöver hjälp hela tiden

27. Hur betungande är förändringarna för den närstående?

- 1. Förändringarna är inte betungande
- 2. Förändringarna känns något betungande
- 3. Förändringarna känns mycket betungande

28. Har den närstående behov av stöd och hjälp?

- 1. Inget behov av hjälp eller stöd för närvarande
- 2. Behöver stöd och hjälp med följande saker:

29. Andra observationer eller bekymmer angående patientens livssituation och funktionsförmåga
